

Libri prohibiti

Knihovna \ Library

BULLETIN

6/2011

<http://libpro.cts.cuni.cz>

AKTUÁLNÍ DĚNÍ V KNIHOVNĚ

VÝSTAVA

Asi do poloviny srpna probíhá v Libri prohibiti výstava „Hlas domova a jeho vydavatel František Váňa“

Najdete nás na Senovážném náměstí 2, Praha 1, 3. patro
Všichni jste srdečně zváni!

Audiovizuální záznam vernisáže výstavy v Libri prohibiti naleznete zde:

http://www.stream.cz/profil/post.cz/alexandr9?video_id=591721

<http://www.stream.cz/profil/post.cz/alexandr9>

PŘIPRAVUJEME

Milí přátelé,
srdečně vás zveme na večer „poezie“ soc. poetů. Jiří Hanák bude číst ze své samizdatové antologie Květy blbosti zvláště podařená dílka. Jen pro silnější náтуры! Prosíme o dochvilnost. Těšíme se, že přijdete
ve čtvrtek 16. června 2011
v 18 hodin do Libri prohibiti, Senovážné nám. 2, Praha 1, 3. patro s výtahem.

na krásu já mám protilátky

LIBRI PROHIBITI

Senovážné nám. 2
3. patro

Vyjdu na runway
a on Hemingway

KVĚTY BLBOSTI

ze své samizdatové antologie
soc - poetů
čte
Jiří Hanák

brčál brčála
pod brčálem drží

pádíme života kádi

čtvrtek 16.6.2011 18,00

Říjen je umělcem ze všech prvyjm

Až předseda nám zaveli
pošleme usměv veselý

Jsme milenci
Ňam Ňam

A dnes mazlím se s nimi
s prasátky něžně růžovými

PRA	HA
PRA	GUE
PRA	GA
PRA	G

Pane Carter to vy
spustil jste ten starter

Pozdravuji svou údernou
komsomolskou zónu

VYBRANÉ NOVINKY Z NAŠICH FONDŮ

SAMIZDAT

List kamarádům

Cyklostylovaný občasník Jack London Clubu, vycházel v letech 1969-1972, celkem 16 čísel. V posledním z nich, v č. 16/1972 je rozhodnutí o zrušení a likvidaci JLC.

Hlavními redaktory časopisy byli Rudolf Noha - Rudan, Josef Munzar - Joska a Josef Vychodil - Dlouhej Pepa. Činnost JLC navazovala na předválečnou tradici klubu, jehož členem byl např. spisovatel Géza Včelička, po válce také spisovatel Stanislav Moc.

Fejeton Stanislava Moce o JLC:

http://neviditelnypes.lidovky.cz/p_spolecnost.asp?c=A110518_204945_p_spolecnost_wag

EXIL

Politický zápisník

V letech 1942-1943 vydával Československý studijní ústav v Londýně týdeník, ve kterém shrnoval zásadní informace a úvahy ze světového tisku. V tiráži je uvedeno, že jde o přísně důvěrný a úřední materiál, který není určen k dalšímu rozšiřování. Některá čísla jsou monotematická, např. Základní kámen Říše: kořistění, Sněmovna Lordů o potrestání válečných provinilců, Americký pohled na Evropu, Německý stát zničil německý národ. Ve fondu Libri prohibiti je uloženo 12 čísel z r. 1942.

KULTURNÍ AKCE, KONFERENCE

Výstava „Volby - Jak jsme v historii (ne)volili?“

Od 15. června do 15. listopadu 2011 v budově Národního muzea – Národním památníku na Vítkově, U Památníku 1900, Praha 3.

V roce 2011 uplynulo 65 let od prvních poválečných československých voleb. Dodnes se vedou diskuse nad otázkou, do jaké míry byly posledními svobodnými volbami před rokem 1989. Toto výročí bylo impulzem k realizaci výstavy o fenoménu voleb s názvem Volby – Jak jsme v historii (ne)volili?, kterou otevírá Národní muzeum ve spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů 15. června 2011 v Národním památníku na Vítkově.

Výstava si klade stejné otázky jako řada voličů. Jaký význam a smysl mají volby? Je mechanismus parlamentních voleb funkční? Jakou roli hrají volby a možnost volit ve společnosti? Odpověď nachází v analýze voleb, které se konaly od konce 19. století až do současnosti. Prezentuje ji pomocí moderních interaktivních metod a modelových případů. „Potvrdili jsme si, že charakter voleb se v průběhu století moc neměnil. Měnily se jenom kulisy a data v kalendáři. Když porovnávám současné volby s těmi minulými, nejsme na tom zase tak zle,“ říká Tomáš Bursík, kurátor výstavy. Autoři se dívají na volby z pěti různých pohledů, z pohledu řadového i jednoho konkrétního voliče, politické strany, státu a médií.

Autoři expozice: Mgr. Tomáš Bursík, PhDr. Ivan Malý, PhDr. Milan Bárta, Mgr. Jiří Urban

Filozofická fakulta UK podepsala smlouvu o spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů a Archivem bezpečnostních složek

Dne 9. června 2011 podepsali děkan FF UK v Praze doc. Michal Stehlík, ředitel ÚSTR Mgr. Daniel Herman a ředitelka ABS dr. Jana Poddaná smlouvu o spolupráci, která je zaměřena na kooperaci při doktorských projektech, realizovaných na FF UK v Praze. Pro doktorandy fakulty s tématy zaměřenými na české dějiny po roce 1939 se jedná o mimořádnou příležitost konzultací a přístupu k materiálům.

Nadační fond angažovaných nestraníků udělil 8. června 2011 v Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu Jana Beneše scenáristce a režisérce Kristině Vlachové za dokumentární tvorbu, v níž se soustavně zabývá nezákonnostmi totalitního režimu.

GRATULUJEME!

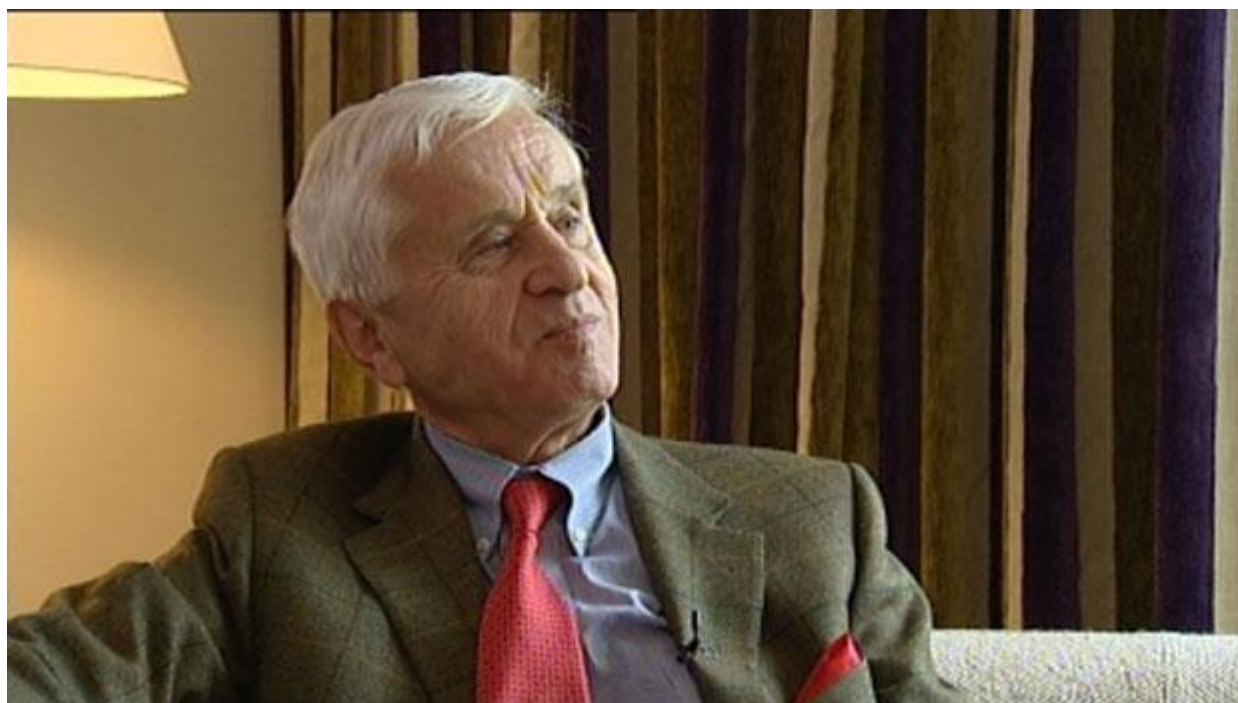

Czesław Miłosz na Vltavě
25. 6. - 1. 7. 2011
Český rozhlas 3 - Vltava

30. června 2011 uplyne 100 let od narození básníka, esejisty a nositele Nobelovy ceny za literaturu Czesława Miłosze. Český rozhlas 3 - Vltava připravil k této příležitosti cyklus čtení z Miłoszovy esejistiky a románu Údolí Issy a pořadů věnovaných jeho tvorbě...

Více zde: <http://www.polskyinstitut.cz/index.php?d=program&i=720&lng=cz>

Rozhovor Jana Krause s Josefem Mašínem v Show Jana Krause

Rozhovor Jana Krause s Josefem Mašínem najdete zde:
<http://www.iprima.cz/showjanakrause>

Sbohem, armádo!

ANEB 20 LET OD ODCHODU SOVĚTSKÝCH VOJSK Z MILOVIC
25. ČERVNA 2011, NÁMĚSTÍ 30. ČERVNA
A KULTURNÍ DŮM MILOVICE-MLADÁ

ZÁŠTITA:
VÁCLAV HAVEL

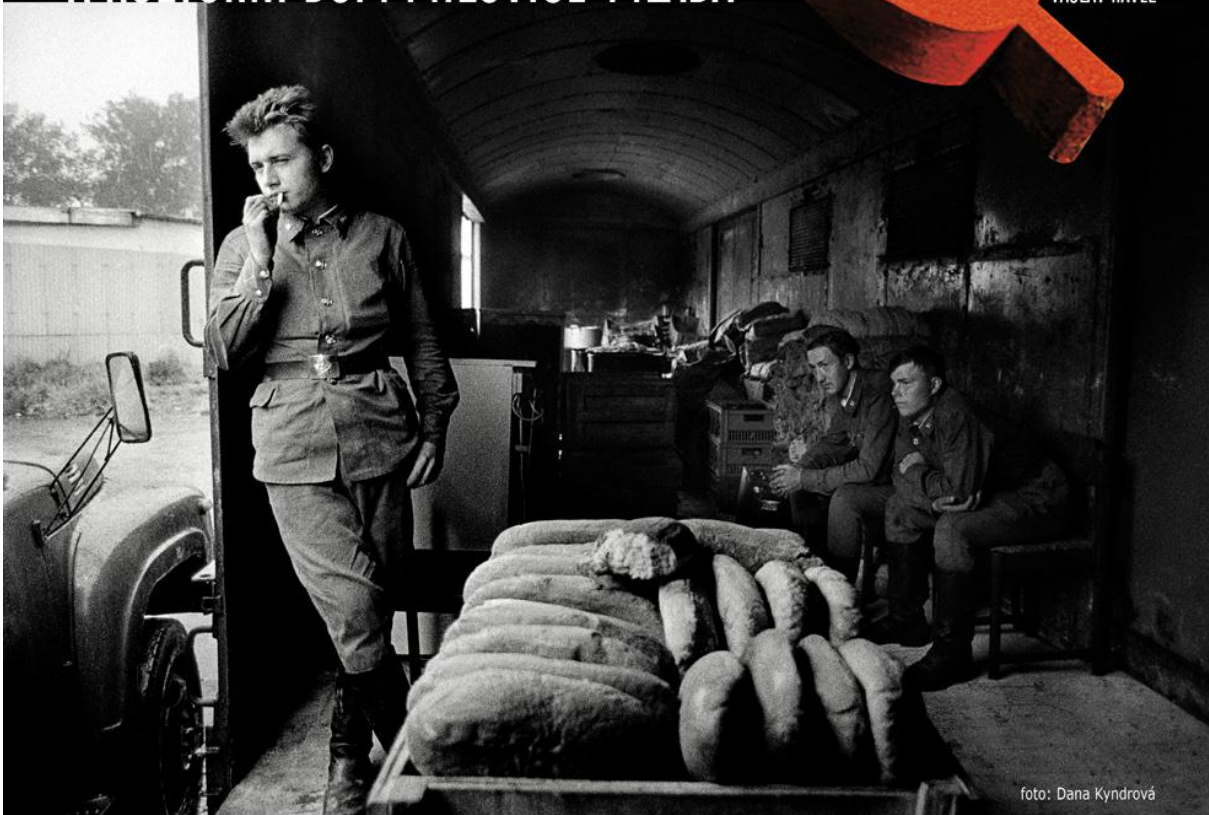

foto: Dana Kyndrová

PROGRAM: 13.00 Promenádní koncert a vystoupení mažoretek 14.00 Slavnostní zahájení 14.30 **Plastic People of the Universe** 15.30 Simulovaný odchod a odjezd sovětských vojsk v podobě konvoje dobové vojenské pásové a kolové techniky a uniformovaných členů klubů vojenské historie 16.00 **Jiří Schmitzer** 17.00 Arciskačány 18.00 X-Left To Die 19.00 LUCIE revival

DOPROVODNÝ PROGRAM: 13.00–13.15 příjezd vojenské techniky 13.00–17.00 ukázka vojenské techniky, program pro děti (skákací hrad, balónková show a dílna)

25. 6.–3. 7. Výstava dobových fotografií a exponátů – Kulturní dům Mladá.

Vstup zdarma. Změna programu vyhrazena

Mediální partneři:

Sponzoři:

Klub vojenské historie Milovice restaurace U Jelínků Milovice

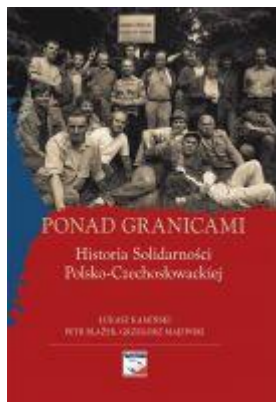

PUBLIKACE A ČLÁNKY

Ponad granicami

Historia Solidarności Polsko-Czechosłowackiej

Łukasz Kamiński, Petr Blažek, Grzegorz Majewski

Jednou z novinek v knihovně Libri prohibiti je kniha, která na pulty polských knihkupectví zamířila už v roce 2009, s názvem *Ponad granicami: Historia Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej* z pera historiků Łukasze Kamińského, Petra Blažka a Grzegorza Majewského - první ucelená práce (kromě sborníku vydaného v r. 2006 v rámci konference při příležitosti 25. výročí PČSS: *Szlak do wolności / Cesta ke svobodě / Cesta k slobode*) mapující (nejen) vývoj této mezihraniční občanské iniciativy v 80. letech. První kapitoly knihy jsou jakýmsi exkursem do před- i poválečné minulosti československo-polských oficiálních i neoficiálních vztahů. Během normalizace byla spolupráce opozičních struktur poznamenána přirozenou potřebou koordinovat své aktivity vůči - koneckonců - společnému nepříteli. Široce zaměřená činnost této občanské iniciativy, která fungovala napříč hranicemi, spočívala nejen v organizování známých setkání disidentů z obou stran Krkonoš, ale i ve vzájemných výměnách informací, oboustranném „pašování“ samizdatu, či přípravách kampaní za propuštění politických vězňů; navázala se mnohá přátelství i osobní sympatie (viz např. fotografie v rozsáhlé obrazové příloze), jejichž význam i přínos jsou dostatečně patrné dodnes.

Dorota Müller

Manifest existenciálních dějin

Mirek Vodrážka

Herrmann & synové, 2011

Dlouhodobý spor o dějiny, minulost, instituci paměti národa nebo ústav zkoumající povahu totalitních režimů zakrývá skutečnost, že jeho jádrem je filosofické pojetí času. Tato esej vznikla paralelně s občanskými aktivitami autora v roce 2010, kdy spolu s Neelou Winkelmann Heyrovskou a dalšími přinášeli v rámci Iniciativy neustrčených informace o mravní a odborné nezpůsobilosti historika Jiřího Pernese, ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR), který byl po čtyřiceti dnech z výše uvedených důvodů nakonec odvolán z funkce. Text – s podtitulem *Filosoficko-hudební esej na téma chaostorie, minulost a spor o ÚSTR* – je filosofickým „záznamem“ zachycujícím nejen odpor proti tlustým čarám za minulostí, potřebu duchovní zodpovědnosti za druhé, ale obsahujícím i reflexi práva živých a mrtvých na existenciální dějiny a vědomí, že historie má kořeny v budoucnosti. Kniha je in memoriam věnována Jánů Langošovi.

Nebojovali švestkovými knedlíky

Markéta Chalupová

Computer Press, 2011

Odbojová skupina bratří Mašínů zůstává tématem, které dodnes vyvolává nejednoznačné reakce a které je také neustále předmětem historických výzkumů. Předkládaná kniha představuje činnost této skupiny zcela novým způsobem, a to z pohledu dobového tisku. Je výsledkem pečlivého studia českých i zahraničních archivních materiálů, které přinesly jedinečný obraz nejen tehdejší politické situace, ale i žurnalistiky.

Soustředné kruhy

Věra Linhartová

Torst, 2010

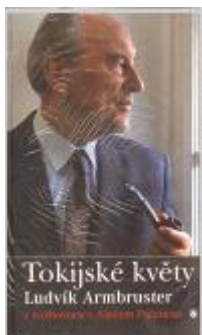

Obsáhlý svazek shrnuje v autorčině výběru a uspořádání téměř všechny její eseje o českém a evropském moderním výtvarném umění a literatuře a o japonském umění, myšlení a kultuře. Psány byly v 60. letech česky, po roce 1968 i francouzsky, německy a japonsky. V překladu do češtiny zde tyto zásadní texty vycházejí vůbec poprvé. Kniha svým významem překračuje hranice nejen českého, ale i evropského myšlení o kultuře, umění a životě. Je rozčleněna do oddílů, z nichž každá autorka uvádí vlastním novým úvodním textem. Součástí svazku jsou doslov Marie Langerové, úplná bibliografie díla Věry Linhartové a rozsáhlý jmenný rejstřík.

Tokijské květy

Aleš Palán, Ludvík Armbruster

Karmelitánské nakladatelství, 2011

Český jezuita Ludvík Armbruster prožil v Japonsku půl století, dokonale si osvojil jazyk, vyučoval na tamní univerzitě a navázal mnohá přátelství. Když mluví o Tokiu, říká „u nás“. Doma se ale cítí i v Česku. Díky této širší perspektivy je rozhovor s ním něčím víc, než jen ochutnávkou exotiky.

Pochopitelně se umí dívat s nadhledem i na českou společnost; dovede klást otázky, které si obvykle neklademe. Jako filozof na ně neodpovídá dogmaticky, nýbrž dává podněty k hledání cesty, třeba i uprostřed protikladů. Jako katolický teolog se nebojí zamýšlet nad inspiracemi přicházejícími z východních myšlenkových proudů. Jako misionář si uvědomuje, že křesťanství stojí na konci jedné velké epochy. A jako moudrý člověk nabízí svou zkušenost a životní moudrost s noblesou, vtipem a pochopením pro jinakost druhého.

Baráky

Souostroví svobody

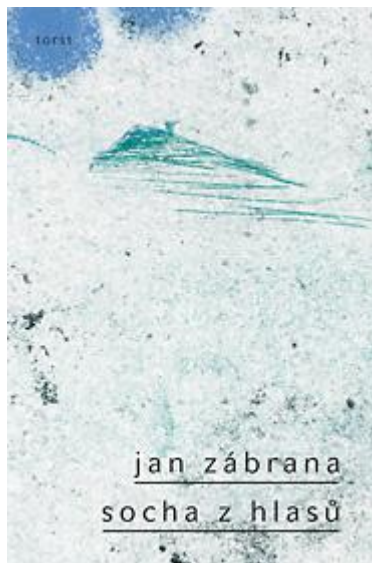
Jiří Kostúr, František Čuňas Stárek
Pulchra, 2011

Fenomén okraje společnosti, jenž se v kulturní oblasti projevuje v hudbě, literatuře a výtvarném i jiném umění, má současně také polohu vycházející z širší definice kultury, tedy ve specifickém oblékání, bydlení a životním stylu vůbec. O komunitním způsobu života českého undergroundu a o tom, co s ním souviselo v podmínkách totalitního státu, není obecně známo téměř nic. Tato kniha se tedy pokouší v co nejširší dostupné míře zmapovat historii všedního dne českého undergroundu od šedesátých let až do současnosti a podat svědectví o lidech, kteří pobývali na venkovských usedlostech, tzv. barácích, z nichž se často stala významná centra „druhé kultury“. Knihu tvoří rozhovory, texty, které na barácích vznikaly i texty o barácích, faksimile novin a dokumentů Veřejné a Státní bezpečnosti a bezmála čtyři sta fotografií různé kvality.

Socha z hlasů

Jan Zábrana
Torst, 2011

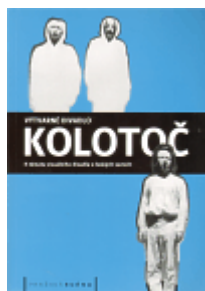

K nedožitým osmdesátým narozeninám básníka, prozaika, esejisty a překladatele Jana Zábrany (1931–1984) vychází útlý výběr z jeho poezie, čítající třicet pět básní. Kniha se nesnaží přinést průřez všemi podobami a obdobími Zábranovy poezie, ale akcentuje tu její linii, v níž je Zábrana básníkem mélickým. Přináší básně napsané od počátku padesátých let až do první poloviny let osmdesátých. Vybrali a uspořádali Jan Šulc a Marie Zábranová.

Výtvarné divadlo Kolotoč

K tématu vizuálního divadla v českých zemích

Pražská scéna, 2011

Publikace o výtvarném divadle Kolotoč je cenným svědectvím o alternativní kultuře 80. let. Zakladatel Kolotoče (1981-1989) Čestmír Suška se věnoval nejen divadlu, ale spolupracoval také s muzikanty a pořádal výtvarná symposia v Malechově, či výstavu Malostranské dvorky v Praze. Kromě dokumentárních materiálů o těchto akcích přináší

knihy rozhovory se spoluzakladateli Kolotoče a přibližuje jeho jednotlivá představení, včetně známého Bersidejsi, které je součástí filmu Pražská pětka.

Václav Havel

Duchovní portrét v rámu české kultury 20. století

Martin C. Putna

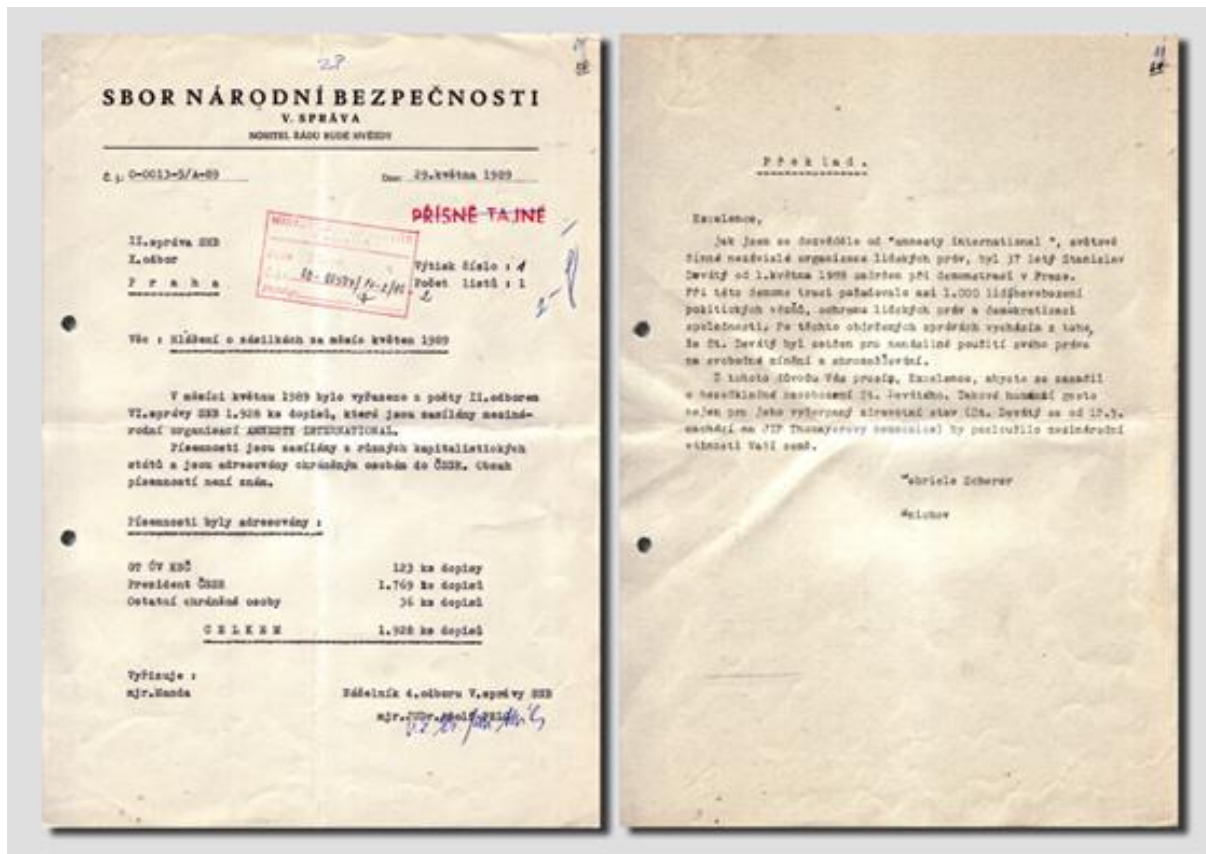
Knihovna Václava Havla, 2011

„Knihu Martina Putny Václav Havel: Duchovní portrét v rámu české kultury považuji za mimořádně významnou práci o mimořádně důležité osobnosti českých dějin. Toto není běžný životopis, faktický popis událostí. Putna rozprostírá před čtenářem svůj kultivovaný výklad smyslu kulturního prostředí, z něhož vzešel a v němž žil Václav Havel. Píše zasvěceně jako přímý účastník, avšak zároveň s nadhledem historika nabízí výklad toho, co popisuje. Svoji práci opírá o mimořádně pečlivé studium dostupných zdrojů. K tomu píše elegantně a po výtce čtivě. Tato kniha představuje podle mého soudu zcela stěžejní počín v dosud většinou povrchním a často tendenčním myšlení o Václavu Havlovi. Nastavuje mu novou a vysokou laťku.“ Erazim Kohák

Dopisy, které obtěžovaly Husáka, pomáhaly politickým vězňům

Článek Jiřího Šťastného o dopisech sympatizantů mezinárodního hnutí Amnesty International na podporu československých disidentů

VLEVO: Vedení StB informuje o počtech dopisů, které Amnesty International posílá nomenklatuře KSČ
VPRAVO: Gabriela Scherer v rámci boje Amnesty International za lidská práva žádá prezidenta Gustáva Husáka o propuštění Stanislava Devátého

Článek najdete zde: http://zpravy.idnes.cz/dopisy-ktere-obtezovaly-husaka-pomahaly-politickym-veznum-pqq-/domaci.aspx?c=A110603_132851_domaci_js

VÝROČÍ

* 1. června 1907 se narodil filosof a první mluvčí Charty 77 Jan Patočka

Foto: Jindřich Přibík

* 4. června 1931 se narodil Jan Zábrana, český básník, prozaik a významný překladatel z ruštiny a angličtiny.

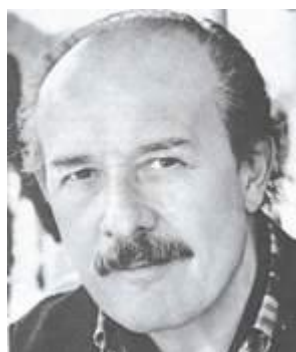

Stránku věnovanou osobnosti a dílu Jana Zábrany naleznete zde:
<http://www.janzabrana.cz/>

* **18. června 1942 se narodil Ivan Wernisch**, český básník, spisovatel, novinář a překladatel, jehož dílo v období normalizace vycházelo pouze v samizdatu a v exilu

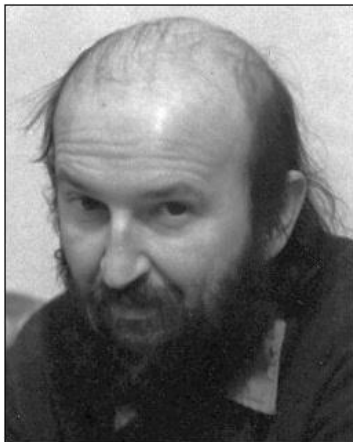
* **19. června 1905 se narodil Jiří Voskovec**, vlastním jménem **Jiří Wachsmann**, český herec, spisovatel a textař nerozlučně spojený s Janem Werichem a Jaroslavem Ježkem

* **22. června 1921 se narodil Petr Hrubý**, spisovatel a publicista, zakladatel exilového časopisu Skutečnost, redaktor Rádia Svobodná Evropa

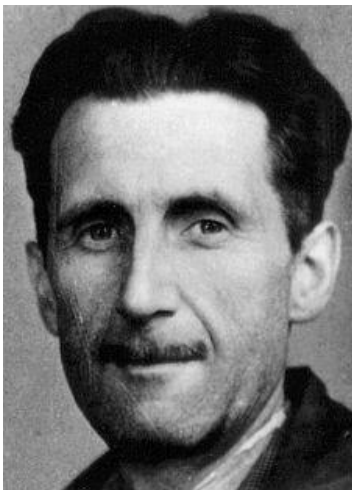
* **22. června 1940 se narodil Andrej Stankovič**, básník, knihovník, editor a filmový kritik, jeden z představitelů pražského undergroundu

* 23. června 1951 se narodila Anna Šabatová, disidentka a signatářka Charty 77, zabývající se ochranou lidských práv

* 25. června 1903 se narodil George Orwell, vlastním jménem Eric Arthur Blair, světoznámý britský novinář, esejista a spisovatel

† 26. června uplyne 12 let ode dne, kdy zemřel v Římě Jiří Pelikán, novinář, publicista, vydavatel exilového časopisu Listy, před rokem 1968 generální tajemník Mezinárodního svazu studentstva a komunistický funkcionář, po odchodu do exilu italský politik, bez jehož všestranné pomoci by mnohé exilové, ale i samizdatové aktivity neexistovaly, některé rodiny politických vězňů by na tom byly ještě hůře, než byly a někteří političtí vězni by strávili v lágrech ještě více času, než strávili.

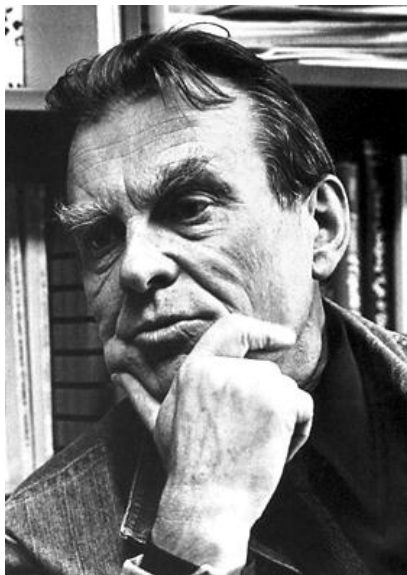
Foto: ČTK

* 29. června 1914 se narodil Rafael Kubelík, dirigent světového formátu, člověk vzácného charakteru, velký vlastenec

Foto: Siegfried Lauterwasser

* 30. června 1911 se narodil Czesław Miłosz, básník, esejista a nositel Nobelovy ceny za literaturu

12. července uplyne deset let od smrti Andreje Nikolaje Stankoviče

15. července oslaví 85. narozeniny náš vzácný přítel Jarek Vrzala (ve Francii Verzala).
Posíláme pusu a moc blahopřejeme!

ÚMRTÍ

† 17. května 2011 zemřela nečekaně na své chalupě Olga Stankovičová, disidentka, signatářka Charty 77, vydavatelka samizdatového časopisu Nový Brak, tajemnice Výboru dobré vůle Olgy Havlové

Olga a Nikolaj Stankovičovi, Stará Říše, kolem roku 1990, foto H. Wilsonová

Nekrolog Terezie Pokorné:

<http://www.revolverrevue.cz/terezie-pokorna-za-olgou-stankovicovou>

† 23. května 2011 zemřel Karel Otčenášek, arcibiskup a emeritní biskup královéhradecké diecéze. Řízením diecéze ho v roce 1950 pověřil Pius XII., úřadu se ale mohl ujmout až po čtyřiceti letech, v roce 1990. Mezi tím byl mimo jiné odsouzen ke 13 letům vězení za velezradu.

Autor: Tomáš Kubelka, zdroj: Sedmička

Více informací zde: http://zpravy.idnes.cz/zemrel-arcibiskup-karel-otcenasek-d5p-/domaci.aspx?c=A110524_080553_hradec-zpravy_cen

† 26. května 2011 zemřel Oskar Leo Krause, bývalý mukl, exulant, galerista a spolupracovník Rádia Svobodná Evropa

† 31. května 2011 zemřel Nikolaj Akselrod, básník, výtvarník, samizdatový vydavatel a dobrý člověk

Portrét umělce najdete zde: <http://magazinuni.cz/vytvarne-umeni/maly-prispevek-o-lomenem-jizdnem-nikolaj-akselrod/#more-7902>

Bulletin Libri prohibiti připravuje Vít Krobot a Jarmila Štogrová ve spolupráci s Viktorem A. Debnárem.

Nihil obstat Jiří Gruntorád

Uvítáme Vaši případnou finanční pomoc:

Číslo bankovního účtu je 219642286/0300 u ČSOB a.s.

Pro zahraniční platby IBAN: CZ940300000000219642286,

BIC (SWIFT): BACXCZPP

IČO je 45247048.

Děkujeme!